

Thematisch overleg Geestelijke gezondheid #1

 27 deelnemers uit de welzijns- en gezondheidssector.

 Zie presentatie [hier](#).

Het thematisch overleg in de zorgzones wordt georganiseerd om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en om kennis te delen, de behoeften van de bevolking te monitoren, noodzakelijke aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen en gezamenlijk uit te voeren acties voor te stellen. Alle actoren uit de welzijns- en gezondheidssector zijn welkom.

Geestelijke gezondheid en huisvestingw

Monitoring van de behoeften

De situaties die de deelnemers beschrijven, gaan vooral over mensen die te maken hebben met een combinatie van sociale, psychische en materiële kwetsbaarheden. Ze vragen vaak weinig of geen hulp en kampen soms met verslavingen, eenzaamheid, onhygiënische woonomstandigheden of een overmatige verzameling van spullen. Sommigen hebben geen vertrouwen in de instanties of hebben moeite met communiceren (geweld, frustratie, taalbarrière), wat het moeilijk maakt om een band op te bouwen en hen te begeleiden. De opvolging is vaak een langdurig proces, met wisselende resultaten.

Deze doelgroepen hebben op verschillende vlakken speciale aandacht :

- dialoog met de eigenaars en de buurt,
- meer kennis over hun rechten of begeleiding daarbij,
- praktische ondersteuning bij formaliteiten,
- bewustmaking van de omgeving,
- respecteren van de behoefte om afstand te houden of zelfs, dat er geen interventie komt.

Professionals hebben behoefte aan:

- toegang tot tools en gespecialiseerde hulpbronnen voor bepaalde specifieke problemen (bv. verzameldrang),
- een grotere bewustwording bij gerechtelijke en institutionele actoren,
- meer aandacht voor multidisciplinair overleg,
- meer kennis van het huurrecht en de beschikbare hulpbronnen,
- terbeschikkingstelling van fora om elkaar beter te leren kennen.

Bevindingen en aanpassingen van het aanbod

In de begeleidingsrelatie werden de volgende hefbomen in kaart gebracht:

- regelmatig contact met de betrokkene (met respect voor zijn of haar wensen - face-to-face, telefonisch, thuis enz.),

Save the date

Volgend Thematisch overleg geestelijke gezondheid:

- **21 mei 2026 van 13.00 tot 15.30 uur** (ontvangst vanaf 12.30 uur met netwerkluunch) Cultureel Centrum van Jette. Zie de agendapagina → hier
- **17 september 2026 van 12.30 tot 15.30 uur** in het Cultureel Centrum van Jette. Zie de agendapagina → hier

- volharding en onderhouden van de band (met respect voor het tempo van de persoon),
- proactief luisteren,
- belang van informele gesprekken en/of benadering via een voorwendsel (bv. praten over de interesses van de betrokkene),
- begeleiding vanuit de vraag van de begunstigde,
- vaststellen van stapsgewijze en concrete doelstellingen.

Voor de teams steunen de vastgestelde hulpbronnen op:

- werken in duo's of in gezamenlijke interventie,
- professionele meningsverschillen als hulpbron: door te laten zien dat we het binnen het interventieteam niet altijd eens zijn, laten we de begunstigde ook zien dat meningsverschillen zijn toegestaan, zonder dat dit tot een breuk leidt,
- inzetten van het netwerk van de betrokkene en van de professionals (in een context van overbelaste diensten en soms moeizame relaties met bepaalde eigenaars of bewindvoerders),
- samenwerking tussen verschillende diensten (bv.: samenwerking tussen welzijnsactoren en de diensten voor geestelijke gezondheidszorg en/of mobiele teams).

Gezamenlijk uit te voeren acties en vooruitzichten

Er worden concrete maatregelen voorgesteld:

- samenkomen met de CGG om de samenwerking te verbeteren,
- bewustmakingssessies rond geestelijke gezondheid organiseren,
- kleine organisaties meer bekendheid geven,
- thematische opleidingen opzetten of deze meer onder de aandacht brengen als ze al bestaan (bv.: gehechtheid aan voorwerpen, syndroom van Diogenes, depressie, verslavingen),
- bewustmaking en opleiding van bepaalde beroepsgroepen (bv.: thuiszorgmedewerkers die te maken krijgen met onhygiënische omstandigheden),
- bepaalde gespecialiseerde voorzieningen en mobiele teams voorstellen tijdens de momenten van thematische overleg.

Thematisch overleg Geestelijke gezondheid #1

Uit gesprekken met professionals blijkt dat er een aantal terugkerende problemen zijn bij de begeleiding van de betrokken doelgroepen. Die belemmeringen doen zich op verschillende niveaus voor - zowel in de begeleidingsrelatie zelf als in de meer structurele organisatie van het aanbod en de regelingen.

Op interpersoonlijk vlak gaan de moeilijkheden met name over het uitblijven van een hulpvraag, de toegang tot de woning, het opbouwen van een band, onderhandelen met de betrokkene en de relationele afstand die gepaard gaat met begeleiding op afstand (bv. via de telefoon). De begeleiding is vaak gebaseerd op informele aanpassingen en een soort 'improvisatie'.

Op structureel niveau hebben de obstakels te maken met de institutionele complexiteit (onduidelijke diensten, onbekendheid met de toegangsvoorwaarden), de overbelasting van bepaalde diensten (CGG, ziekenhuisopname, dagcentra), het gebrek aan huisvestingsoplossingen na ontslag uit het ziekenhuis, bepaalde gerechtelijke beslissingen die weinig oog hebben voor de sociale realiteit (bv. bij uitzetting), en met soms moeilijke relaties met bepaalde eigenaars of bewindvoerders.

Ondanks die beperkingen bedenken professionals tal van aanpassingen om de begeleiding in stand te houden. Die aanpassingen leveren input voor de gepresenteerde bevindingen en de suggesties voor het bijsturen van het aanbod.

Naast de dagelijkse aanpassingen op het terrein hebben de gesprekken ook geleid tot een aantal gezamenlijke richtlijnen en werkperspectieven om meer samen te werken en het bestaande aanbod duidelijker te maken.

De prioritaire richtlijnen leggen de nadruk op het versterken van wat er al is in plaats van op het opzetten van nieuwe voorzieningen, want het huidige landschap wordt al als complex en soms onoverzichtelijk ervaren. De actoren benadrukken met name dat het belangrijk is om:

- kleine organisaties meer bekendheid te geven,
- een daadwerkelijke sectoroverschrijdende aanpak te stimuleren door hier tijd en middelen aan te besteden,
- de voorwaarden voor samenwerking te ondersteunen (coördinatie, vertrouwensrelaties, overleg),
- een collectieve dynamiek te ontwikkelen om de impact van beleidsbeïnvloeding te vergroten,
- bepaalde ondersteunende functies tussen verenigingen te delen om zo meer middelen vrij te maken voor begeleiding.